

Ik ben mijn man kwijt

Het moet je maar overkomen dat je man een hersenziekte krijgt waardoor hij totaal verandert. "Hij zit zwijgend voor het raam en friemelt aan zijn kleren."

MARGREET MANTEL (47), getrouwd, 2 kinderen, secretariaatsmedewerker. Haar man Jan Willem (54) heeft sinds 2013 frontotemporale dementie.

“Burn-out dacht de arts, maar ik wist dat het iets anders was. Ik kon wel tégen Jan Willem praten, maar niet meer mét hem. Hij gooide de pasta in de pan voor het water kookte. En als onze dochter thuiskwam, noemde hij haar een verzopen katje, terwijl het niet regende. Inmiddels praat hij helemaal niet meer. Soms zegt hij ‘ja’. En laatst las hij het woord ‘Jupiter’ toen ik bier had meegenomen naar de zorginstelling.

Ik bezoek Jan Willem drie keer per week, maar dat ga ik afbouwen. Hij mist me toch niet. Soms schuift hij een pluk haar achter mijn oren of grijnst hij even als ik een grapje maak. Maar meestal heeft hij geen enkele gezichtsuitdrukking. Ik kruip weleens naast hem op bed. Dan houdt hij me vast, net als vroeger. Maar wanneer hij iets op de gang hoort, staat hij op en is meteen verdwenen.

Ik ga af en toe mee zwemmen met de instellingsgroep. Hij gooit met een bal, ik kan even aan hem hangen, we eindigen in het bubbelbad. Op zo’n moment voel ik hem een moment dicht bij me. Maar als hij me een kus geeft, is dat plat, zonder gevoel. Ik mis zijn heerlijke zoenen waarbij mijn hart een sprongetje maakte. De kinderen zeggen: ‘Er komt vast wel een leuke nieuwe man.’ Dat denk ik ook. Sinds kort merk ik dat ik om me heen kijk. Ik wil niet alleen blijven en ik weet dat Jan Willem het me zou gunnen.”

BLOUSE FILIPPA K BROEK MARINA RINALDI
OORBELLEN BRON JEWELRY

‘Hij kon zo heerlijk zoenen’

‘Zou je dat ook vragen als hij kanker had?’

MARIETTE DE ZEEUW (51), getrouwd, 5 kinderen, medisch pedicure. Haar man Frans (58) heeft sinds 4 jaar een ernstige depressie.

“We zijn dit jaar twaalf jaar getrouwd, maar dat zullen we niet vieren. Frans is zo depressief dat hij nauwelijks mensen om zich heen verdraagt. Soms lukt het hem iets kleins te doen, naar een winkel gaan of zo. Daarna is hij doodop. Op slechte dagen ligt hij voornamelijk op bed. Dan zegt hij dat hij zo niet langer wil leven.

Er zijn ook momenten waarop we om zijn ziekte kunnen lachen, hoor. Laatst deed de computer het niet meer en grapte hij: ‘Die is zeker ook depressief.’ Frans was een vrolijke vent die een paar jaar geleden nog eigenhandig ons huis verbouwde. Nu is een ommetje hem al te veel. Ik ben er inmiddels aan gewend dat ik steeds vaker dingen alleen moet doen. Zo ging ik in mijn eentje naar het afstuderen van mijn zoon.

Ik zie hem steeds verder wegglijden. Elke dag worstelen met het leven. En ik kan hem niet helpen. Het enige wat ik kan doen is proberen er het beste van te maken. De toekomst benauwt me, mijn leven staat stil. Mensen vragen weleens waarom ik niet bij hem wegga. Belachelijk. Zouden ze dat ook vragen als Frans kanker had? Natuurlijk laat ik mijn man niet in de steek. Hij is niet meer de man met wie ik ooit ben getrouwd, maar ik hou van hem en ben blij dat hij nog elke nacht tegen me aan ligt.”

TOP RIVER ISLAND BROEK DIDI BEIDE
BIJ WEHKAMP.NL

HANNEKE VAN POELGEEST

(54), getrouwd, 2 kinderen, anesthesieassistent. Haar man Aad (57) heeft sinds 2012 frontotemporale dementie.

“Aad liep weg van huis en kwam uren later binnenwandelen alsof er niets aan de hand was. Had hij boterbabbelaars gepikt bij de Hema en bij Gall & Gall een fles Bacardi. Hij wist niet meer wanneer onze dochter zou horen of ze geslaagd was. Toen ik een keer van de trap viel, vroeg hij of ik wat had gebroken en liet me vervolgens gewoon liggen. Knuffelen of tegen me aan liggen in bed wilde hij ook niet meer. Ik was nog even bang dat hij vreemdging. Toen we de diagnose kregen, vielen de puzzelstukjes in elkaar.

Nu woont hij op de gesloten afdeling van een verzorgingstehuis. Ik voel me een onbestorven weduwe. Zo moet Mabel zich ook hebben gevoeld, indertijd met Friso. Aad praat nauwelijks meer. Het enige wat hij soms nog zegt is mijn naam. Of die van mijn dochter – hij verwacht ons met elkaar. Pas als ik erom vraag, geeft hij me een knuffel.

En nu zie ik mezelf op de bank zitten. Zonder Aad, maar met onze rode kater. Aad was mijn jeugdliefde, we zijn 33 jaar getrouwd. Ik heb geen enkele herinnering waarin hij geen rol speelt.

Ik mis mijn maatje, iemand om vast te kunnen houden en mee te overleggen. Toch kan ik me niet voorstellen dat er ooit een andere man naast me in bed zal liggen. Ik heb onlangs een hond gekocht, Buddy. Die staat te kwispelen als ik thuiskom, zo voel ik minder dat ik een leeg huis binnenstap.”

BLOUSE, BROEK EN RIEM CLAUDIA STRÄTER
JASJE MARINA RINALDI KETTING BRON
JEWELRY

‘Zo moet Mabel zich ook hebben gevoeld’

‘Het voelt toch als vreemdgaan’

JOPIE VAN DEN BURG (53),

getrouwd, 2 kinderen, vervoert patiënten in een ziekenhuis. Haar man Erwin (46) kreeg in 2014 een hersentumor.

“Van de man die mij het gevoel gaf dat we samen de wereld aankonden, is niks meer over. Of we nu meubels opknaptten of met de hond een boswandeling maakten, als wij samen waren was het goed.

En toen werd mijn stoere man ziek en nu woont hij in een zorginstelling. Hij kan zich nog wel zelf aankleden, maar zit daarna hele dagen voor de tv.

Ik praat tegen hem, maar het is eenrichtingsverkeer. Als ik hem vertel dat ik verdrietig ben omdat zijn familie het me kwalijk neemt dat ik hem naar een zorginstelling liet gaan, lijkt hij me niet te begrijpen. Een keer vertelde ik dat ik met een vriend naar de bioscoop zou gaan. Erwin onthoudt vrijwel niets, maar de volgende dag vroeg hij toch naar welke film ik was geweest. Daaraan kon ik merken dat hij het niet zo leuk vond. Ik denk niet dat ik nog een keer met een andere man afspreek. Het voelt toch als vreemdgaan.

Een mooi moment hadden we met Valentijnsdag. Hij had in het instellingsrestaurant een tafeltje geregeld en kwam met een roos aanzetten. Ik moest zo hard huilen. Dat dát er nog in zat, had ik echt nooit gedacht.

Ik denk niet dat er ooit nog iemand komt om wie ik net zo veel geef. Hoe misselijk het me ook maakt, soms denk ik: het zou beter zijn als het voorbij was.”

TOP MTWFS WEEKDAY MOUWLOOS VEST
MARINA RINALDI

TINA MARKOVIC (46), getrouwd, 2 kinderen, ondernemer. Haar man Zoran (51) heeft sinds 1999 een erfelijke hersenziekte, SCA1

“We hebben al vier keer afscheid genomen van Zoran. De laatste keer was deze winter. Hij kon nog maar nauwelijks eten, moest veel overgeven. Uiteindelijk bleek het niet door zijn ziekte te komen, maar door een maagontsteking. Het werd net op tijd ontdekt.

Zoran is geen prater, nooit geweest. Ik ken hem goed genoeg om te weten dat hij dit vreselijk vindt. Het enige moment dat hij zijn gevoelens toont, is als hij naar filmpjes kijkt van Sinan Sakic, de Servische André Hazes. Dan moet hij huilen. Op zo'n moment omhels ik hem en huil met hem mee. Ik ben zelf opgegroeid zonder mijn biologische vader. Daarom wil ik voor mijn kinderen dat hun vader zo lang mogelijk bij ze is. Ik kom uit Servië, bij ons is het: je belooft elkaar trouw in voor- en tegenspoed. Ik wil en kan Zoran niet loslaten, we houden te veel van elkaar. Ik heb besloten dat hij thuis blijft wonen tot het einde. Ondertussen werk ik zo hard als ik kan om dat financieel haalbaar te maken.

Met andere mannen ben ik helemaal niet bezig. Mijn leven draait om Zoran en de kinderen. Of dat verandert als hij er niet meer is, dat weet ik niet. Daar wil ik nu nog niet aan denken. Als ik om me heen kijk vind ik alle andere mannen lelijker dan die van mij.”

TRUI SAMSØE & SAMSØE BROEK CLAUDIA STRÅTER KETTING LYPPENS

‘Ik huil met hem, mee’

‘Mijn man mist me toch niet’

FRANÇOISE DE GOEIJEN (54), getrouwd, 2 kinderen, ondernemer. Haar man Endri (56) heeft sinds 2012 Alzheimer.

“Toen Endri drie jaar geleden Alzheimer kreeg, heb ik mijn best gedaan hem zo lang mogelijk thuis te houden. Maar toen hij 's nachts ging spoken, deed ik geen oog meer dicht. Hij poepte of plaste overal in huis. Het kon zo niet langer.

In zijn kamer in de zorginstelling hebben we vertrouwde spulletjes van thuis neergezet. Ik bezocht hem iedere dag, maar dat kan ik niet meer opbrengen. Het doet te veel pijn mijn lieve sterke man te zien aftakelen tot een zombie. Hij zit de hele dag in een stoel te friemelen aan zijn kleding. Het maakt niet uit of ik kom, hij mist mij toch niet. Hij zegt soms: ‘Het is hier zo leuk.’

Ik ga vaak op stap met een groep vrienden. Daar zit niemand tussen op wie ik verliefd zou kunnen worden, maar ik weet zeker dat er ooit weer een nieuwe man in mijn leven komt. Ik sta daarvoor open. De oude Endri kent me goed genoeg om te weten dat het losstaat van mijn liefde voor hem. Laatst zei Endri voor het eerst tegen onze dochters dat het voor hem niet meer hoeft. Hij wil dood. Ze begonnen keihard te huilen. Ik heb ze getroost en daarna hebben we tot drie uur 's nachts wijn gedronken. Toch geef ik hem geen ongelijk. Dit is geen leven. Ik zou willen dat het zo snel mogelijk voorbij was. Als het kon, zou ik hem daarbij helpen.”

TOP EN BROEK VANILIA BROCHE LYPPENS OORBELLEN BRON JEWELRY